

Overweging Witte Donderdag

U kent het allemaal wel. Je hebt een dierbare door overlijden moeten afgeven. Een foto en soms ook het gedachtenisprentje staan op het dressoir. Er staat een bloemetje bij en een lichtje. Dat brandt dagelijks of op dagen die een bijzondere betekenis hebben. Vaak worden er juist op die dagen herinneringen opgehaald aan de gestorvene: herinneringen aan gewoontes van de overledene, aan vakanties; weet je nog? toen en toen; wat hij altijd zei; hoe zij altijd in de weer was en zorgde.....? Op die momenten brengen wij hem of haar als het ware even terug in ons leven; hoewel lichamelijk afwezig, toch echt aanwezig ....

Van Jezus van Nazareth hebben we geen foto en geen gedachtenisprentje. Wel kennen we schilderijen van Bijbelse gebeurtenissen in onze kerken; en kruisbeelden in onze woningen. Vaak hangt zo'n kruisbeeld boven de deur, al dan niet met een vergeeld palmtakje van een jaar of wat geleden. Zij willen ons herinneren aan Jezus. Maar wij herinneren ons hem meer in onze liturgische vieringen. We horen dan Bijbelse verhalen over hem, over wat hij de mensen leerde en over wat hij 'toen en toen' deed. Vaak gaan die verhalen over gebeurtenissen die grote indruk maakten op de volgelingen van Jezus en op de omstanders. In onze liturgische vieringen brengen wij Jezus terug in onze herinnering en in ons leven; hoewel lichamelijk afwezig, toch echt aanwezig ....

Vandaag lezen we in de heilige Schrift wat er zich allemaal afspeelde op de avond dat volgens de traditie het Paasfeest werd gevierd. Het Joodse Pasen was de herinnering aan de bevrijding uit het land van dood, slavernij en onderdrukking, uit Egypte. We hoorden in de eerste lezing: "van geslacht tot geslacht moet ge die dag van bevrijding als een eeuwige instelling vieren". Geheel in de traditie van zijn volk vierde Jezus met zijn leerlingen dat Paasfeest. Hij herdacht met hen de bevrijding en de hoop op een nieuwe toekomst in een land vol belofte. De viering van dat Paasfeest bleek later zijn laatste Pasen te zijn, zijn laatste eten van ongedesemd brood en van het paaslam. Jezus vierde dit feest als een uitgestotene. De synagoge en de tempel hebben zich van zijn boodschap afgekeerd. Hij wordt gezien als een opruier, aanstichter van chaos en verraad.

In de loop der jaren kreeg het Paasfeest binnen de groeiende beweging van de christenen een andere inhoud en betekenis. Jezus spreekt als hij brood en beker rond laat gaan, over een nieuw verbond. Waar wij dat op Jezus' verzoek telkens herhalen, doen we dat om de gestorven én levende Jezus te gedenken en aanwezig te stellen. 'Als wij dan eten van dit brood en drinken uit deze beker, verkondigen wij zijn dood '.... die dood niet als eindpunt; maar geplaatst in een perspectief ... 'totdat hij wederkomt'.

Op deze Witte Donderdag, waar we ons Jezus herinneren kort voor zijn gewelddadige dood, stellen wij hem in woord en daad present en werkelijk aanwezig. Een van de zeer indringende verhalen die in de liturgie van deze dag zijn opgenomen, is dat van de voetwassing door Jezus. Ook dit niet louter als een herinnering aan iets wat ooit is gebeurd; maar om hem in ons midden tot leven te wekken en hem aanwezig te laten zijn als wie hij ten diepste was: als dienaar. En dan vervolgens vooral om te beseffen

wat ons te doen staat. Zo horen we Jezus zeggen: “ik heb u een voorbeeld gegeven opdat gij zoudt doen zoals ik u gedaan heb”. Wij stellen Jezus niet beter present dan door te doen wat hij ons als leermeester heeft voorgedaan: er te zijn voor elkaar met alles wat we hebben en zijn. Ons bestaan breken en delen met en voor elkaar. Onszelf klein maken en knielen voor de medemens. Jezus vraagt van ons zijn visioen van een nieuwe wereld voor ogen te blijven houden; en zelfs tegen beter weten in er aan te blijven werken. Want: het kán! Mensen kunnen voor elkaar door de knieën gaan en zich afkeren van geweld. Mensen kunnen zich bekeren en evenals Jezus in alle opzichten tot voedsel worden voor de medemens en werken aan een wereld waarin wij elkaar behoeden en doen leven ... en zo doende Jezus werkelijk aanwezig laten zijn .... Niet alleen in de liturgie, maar vooral in ons leven van alledag. “Telkens wanneer wij gemeenschappelijk maaltijd vieren, zou dat in Jezus’ geest zo moeten zijn, dat geen schuld meer onvergeven blijft, geen enkele scheiding onder elkaar definitief is en de muur die ons van God, van onszelf en van elkaar scheidt, wordt weggenomen. Het zou een maaltijd moeten zijn waarbij wij alvast het Rijk van God vieren, waaruit blijkt dat de liefde groter is dan alle angst en macht”. het kerstverhaal.

Ook nu klinkt weer de oproep tot vrede maar wordt er gesproken over vrede in de hemel.

We weten allemaal uit eigen ervaring hoe kwetsbaar vrede is. Nabij en veraf. En hoe moeilijk het is om vrede weer te herstellen. De vredesbesprekingen over Israël/Palestina en de Oekraïne maken dat denk ik voldoende duidelijk.

Pater Jan Brouns o.carm.